

Byggnadsnämnden
Box 205
178 23 Ekerö

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2015-09-23

BN § 158

ÖVR.2015.20

001

Byggnadsnämnden - Förslag till driftsbudget 2016 med inriktning 2017-2018

Beslut

Byggnadsnämnden beslutar att till Kommunstyrelsen (KS) äska medel för:

- en tillsvidareanställd registrator motsvarande ca 500 tkr/år enligt liggande förslag (*inberäknat i tabellförslag*)
- medlemskap i Geodatasamverkan med 100 tkr/år från och med år 2016
- flygfotografering/ortofoto på 470 tkr för år 2016
- bildande av naturreservat, Jungfrusundsåsen, med 300 tkr år 2016 och 300 tkr år 2017
- 300 tkr för projektledning av projekt "att söka bygglov på nätet" och uppstart av "digitalisering av byggnadsnämndens arkiv"

samt därefter godkänna stadsarkitektkontorets förslag till flerårsbudget och överlämna det till KS.

Skriftlig reservation

Noa Ericson ((MP) och Carl Ståhle (MP) inkommer med skriftlig reservation.

Avstår från deltagande i beslut

Fredrik Sirberg (S), Kerstin Hägg (S) och Nils Lundborg (Ö).

Ärendebeskrivning

Stadsarkitektkontoret har upprättat förslag till driftsbudget för 2016 med inriktning mot 2017-2018. Förslag till budget finns beskrivet i bifogat PM. Till budget föreslås även en justering av byggnadsnämndens taxa, se separat ärende.

Avgifter i kronor

Bygglov/Startbesked _____ Planavgift _____

Bygganmälan, beslut om kontrollplan _____ Strandskyddsdispens _____

Lokaliseringsprövning _____ Avslag _____ Sanktionsavgift _____

Faktura på avgiften översändes separat

Sign.

Byggnadsnämnden
Box 205
178 23 Ekerö

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2015-09-23

Stadsarkitektkontorets tjänsteyttrande

Kontoret framför vikten av att det finns tillräckliga registratorresurser till stadsarkitektkontorets expedition för att klara både byggnadsnämndens och miljönämndens uppdrag som myndighetsnämnd men även ur arbetsmiljösynpunkt för personalen. I förslaget är kostnader för tjänsten reovisade utanför ram för de tre åren. Kontoret föreslår att byggnadsnämnden äskar medel till Kommunstyrelsen för tjänsten. *se i PM under sammanfattning samt punkten 10*

Inom byggnadsnämndens verksamhet ligger en tidskrävande serviceuppgift kvar på kontoret, begäran om handlingar, och då ofta begäran om kopior av flertal och stora byggritningar m m. Denna serviceuppgift har Ekerö direkt idag inte möjlighet att utföra då handlingar/ ritningar ligger arkiverade i pappersform i byggnadsnämndens arkiv.

Ett förslag till framtida effektivisering är att genomföra en digitalisering av byggnadsnämndens arkiv. Digitaliseringen bedöms ge effekter som minskad arbetsbelastning på stadsarkitektkontorets expedition, möjlighet för Ekerö direkt att ta över arbetsuppgiften, att ett framtida ökat personalresursbehov uteblir samt inte minst en snabbare service till medborgare. *se i PM under punkten 9.3*

Expedieras till:

KS
Ekonomichef

Avgifter i kronor

Bygglov/Startbesked _____ Planavgift _____

Bygganmälan, beslut om kontrollplan _____ Strandskyddsdispens _____

Lokaliseringsprövning _____ Avslag _____ Sanktionsavgift _____

Faktura på avgiften översändes separat

Sign.

Skriftlig reservation för byggnadsnämndens driftbudget 2016

Miljöpartiet på mälardörna tror att detta skulle vara bra för kommunen och reserverar sig mot lagda budget.

Vi yrkar att:

Stadsarkitektkontoret får medel att driva tävlingar för större projekt de kommande åren.

Det tillsätts medel till stadsarkitektkontoret att för strategiskt viktiga och för kommunen tongivande projekt använda ide- och arkitekt tävlingar som aktivt redskap. Detta för att få en hög social och estetisk nivå på kommande planer och byggprojekt. Att stadsarkitektkontoret och byggnadsnämnden får ett bredare och mer varierat underlag till beslut bygger en starkare förankring i kommunen och stärker demokratin.

Det finns flera former av arkitekt tävlingar, ide'tävlingar är billiga och kan ge inledande riktningar och inspiration till fortsatt arbete. Större tävlingar är en utstakad väg mot ett projekt som juryn anser lämpligt för kommunen.

Tävlingar ger ett bra incitament till medborgardialog, vilket bygger pr samt för upp projektet till debatt och översyn.

Förslaget är att under en femårs period tillföra 300 tusen kronor till ett flertal tävlingar. Enskilda byggnader eller detaljplaner.

Noa Ericson mp

Carl Ståhle mp

Ann-Christine Wählstedt Berg, Byggchef
annchristine.wahlstedt-berg@ekero.se

PM
2015-09-14

Monika Stenberg, Planchef
monika.stenberg@ekero.se

Byggnadsnämnden - Förslag till driftbudget 2016 med inriktning 2017-2018

Dnr ÖVR.2015.20

Sammanfattning Den angivna totala ramen för byggnadsnämndens verksamhet förutom bostadsanpassningsåtgärder är 2016 -6980 tkr, 2017 -6075 tkr och 2018 -6410 tkr.

I förslaget är totalkostnaden 2016 **-7480 tkr**, 2017 **-6580 tkr** och 2018 **-6930 tkr**.

Personalkostnader för en extra tillsvidareanställd administratör är inlagda i förslaget alla tre åren med ca 500 tkr, dessa kostnader ligger utöver angiven ram. Byggnadsnämnden förslås äska medel för tjänsten.

Anledning till äskande är att det efter införande av Ekerö direkt uppkommit en brist inom registraturen motsvarande en heltids administratör. Byggnadsnämnden framförde i beslut, 2015-05-27 BN § 102 till Kommunstyrelsen, vikten av att nämnden tillfördes medel motsvarande en heltidsadministratör för att klara nämndens uppdrag vad gäller lagkrav för registrering, handläggningstider och utlämnande av handlingar m m. Miljönämndens registratur kommer att i sin helhet överföras till stadsarkitektkontorets expedition under hösten 2015.

Byggnadsnämndens taxa föreslås justerats med 1,5% 2016.

Byggnadsnämnden föreslås äska medel för att gå med i Geodatasamverkan med 100 tkr/år från och med år 2016.

Geodatasamverkan ger direktåtkomst till mycket mer data än vi idag har från statliga verk, myndigheter och grannkommuner. Om Ekerö går med i Geodatasamverkan kan geografisk information bland annat även nyttjas av Södertörns brandförsvarsförbund, vilket är efterfrågat från deras sida. Ett kommunalförbund kan inte vara med i Geodatasamverkan och eftersom alla kommuner som ingår i SBFF inte har geodatasamverkansavtal med Lantmäteriet så blir det svårt för dem att få tillgång till geografisk information. Medlemskapet innebär en ökad kostnad med 100 tkr/år. Deltagandet i Geodatasamverkan kostar 250 tkr/år, men innebär att Ekerö kommun inte behöver betala för den geodata vi i dagsläget köper in för ca 150 tkr/år.

Byggnadsnämnden föreslås äska medel för flygfotografering/ortofoto på 470 tkr för år 2016.

År 2015 utökades byggnadsnämndens budget med 500 tkr för flygfotografering/ortofoto. Flygfoton är ett viktigt arbetsredskap för tillsynsverksamheten m fl. Beställningen avbröts dock då vädret gjorde att bilderna inte skulle hålla den kvalitet som krävs. Den sk signaleringen inför flygningen hann dock utföras, vilket innebär att projektets kostnad ökar med ca 70 tkr totalt. Stadsarkitektkontoret avser istället att delta i flygningen under år 2016 och ser därmed behov av 470 tkr utöver ram.

Byggnadsnämnden föreslås äska medel för bildande av naturreservat med 300 tkr år 2016 och 300 tkr år 2017.

Att införa skyddsbestämmelser för Ekebyhovs slott/dal/Jungfrusundsåsen ingår som en konkret punkt i verksamhetsmålen. Därutöver anger kommunens översiktsplan att Ekebyhovsparken/Jungfrusundsåsen planeras bli kommunala kultur/naturreservat. December 2014 undertecknade kommunen ett exploateringsavtal angående området vid Jungfrusunds färjeläge. I samma avtal står det att parterna förbinder sig att driva en utredning kring bildandet av ett kommunalt naturreservat vid Jungfrusundsåsen. Utredningen ska bedrivas på ett sådant sätt att förslag till reservatsföreskrifter kan framläggas senast 2016-07-01. Bedömningen är att detta uppdrag inte kommer att kunna genomföras med nuvarande resurser inom byggnadsnämnden. Förslagsvis äskas medel för 2016 och 2017 för att kunna upprätta de handlingar som krävs för reservatsbildning.

**Förslag till driftbudget 2016
med version 1 inriktning 2017-2018**

Byggnadsnämnden

tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2015	Förslag budget 2016	Inriktning budget	
					version 1 2017	version 1 2018
Intäkter	12 472	14 141	13 841	16 135	17 141	16 966
Kostnader	-18 680	-21 111	-20 361	-23 615	-23 721	-23 896
Nettokostnad	-6 208	-6 970	-6 520	-7 480	-6 580	-6 930
Förändring jämfört föregående år, tkr				-960	900	-350
, procent				14,7	-12,0	5,3

1. Nuvarande verksamhet

1.1 Ansvar och uppdrag

Byggnadsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt plan- och bygglagen (PBL) och har det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten i kommunen m fl myndighetsuppgifter. Byggnadsnämnden är också trafiknämnd med ansvar enligt Trafikförordningen.

Nämnden ansvarar även för all geografisk data i kommunen. Inom nämndens ansvarsområde finns även namnsättning av vägar, fastighetsbildningssamråd, strand-skyddsprovning samt bostadsanpassningsåtgärder som redovisas separat. I nämndens verksamhet ingår även kommunens miljöstrategiska verksamhet.

Den miljöstrategiska verksamheten liksom merparten av detaljplaneverksamheten och vissa delar av annan verksamhet arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen.

1.2 Samlad bedömning av verksamhetens kvalitet och nuläge

Nedan beskrivs nuläget i förhållande till de två kommunala mål och konkreta punkter som direkt berör byggnadsnämndens verksamhet.

Mål: Ekerö kommuns resultat i upplevt bemötande och tillgänglighet ska ständigt förbättras.

Registraturen har varit hårt pressad efter den bemanningsförändring som skedde i samband med införandet av Ekerö direkt. Personalresurser för diarieföring/registrering har varit otillräckliga vilket medfört att diarieföringen har halkat efter väsentligt och påverkat handläggningstider för verksamheterna.

Det är av största vikt att det finns tillräckliga registratorresurser för att klara både byggnadsnämndens och miljönämndens uppdrag som myndighetsnämnder men även ur arbetsmiljösynpunkt för personalen.

Under innevarande år har antal bygglovärenden ökat och det har under en längre tid varit 50-80 pågående bygglovärenden per handläggare vilket är svårhanterligt. Den ökande mängden av bygglovansökningar i kombination med många tillsynsärenden har gjort att tillsynsärendena inte har kunnat hanteras i samma takt som anmälningarna inkommer.

För att klara handläggning av inkommande ansökningar om bygglov inom lagens satta handläggningstid och löpande handlägga årligen inkommande 50-60 nya tillsynsärenden, så att ny anhopning av ärenden ej upprepas, bedöms att behov kommer att kvarstå av ytterligare handläggartjänst även 2017-2018 och framöver. Finansiering för tjänsten bör diskuteras och ses över i kommande flerårsbudget för 2017-2019.

Mål: Ekerö kommuns utveckling ska kännetecknas av ständig strävan mot attraktiva och hållbara livsmiljöer.

Inom byggnadsnämndens verksamhet och på uppdrag av kommunstyrelsen arbetar stadsarkitektkontoret med att planera för attraktiva och hållbara livsmiljöer.

Målet realiseras ytterst genom kommunens miljöprogram, som tas fram av kommunens miljöstrateg. Konkret måluppfyllelse sker därutöver t ex genom att alla detaljplaner genomgår en behovsbedömning för att avgöra detaljplanens miljöpåverkan. Trafikplanering ingår som en naturlig del i all kommunal fysisk planering där attraktivitet och hållbarhet bör ligga i fokus. Grönstrukturplanering och planering för hållbar markanvändning ingår som en naturlig del i all kommunal fysisk planering. Här bör konkreta mål och åtgärder föreslås för alla delar av byggnadsnämndens verksamhet.

Aktiviteter/ åtgärder som ska inkluderas i verksamhetsplanering och ekonomisk planering

Kommunstyrelsen och nämnder ska, enligt uppdrag från kommunfullmäktige, beakta följande konkreta punkter för åtgärder, förändringar och verksamhetsutveckling i sin verksamhetsplanering och ekonomiska planering under mandatperioden.

Här redovisas översiktligt nuläget för de konkreta punkter som främst rör byggnadsnämndens verksamhet.

		Nuläge:
Planera för levande torg	BN + KFN + TN expl + KS plan.ch	Pågår i detaljplaner för Ekerö centrum, Stenhamra centrum, Träkvista torg. Ryms i ordinarie budget.
Planera för lägenheter i Stenhamra (ICA tomten)	BN + TN expl + KS plan.ch	Detaljplan pågår som inkluderar centrala Stenhamra. Finansieras av fastighetsägarna.
Hyresrätter och seniorboende intill Ekerö Centrum	BN + TN expl + KS plan.ch	Stadarkitektkontoret avser att, i detaljplanerna för befintlig bussdepå eller vid befintlig infartsparkering i Ekerö centrum, ge utrymme för seniorboende. Upplåtelseform regleras inte i detaljplanen.
Trafiköversyn för Tappström Sandudden	BN + KS plan.ch	Trafikstrategi avses tas fram som underlag till översiktsplanen. Strategin kan ligga till grund för trafiköversynen. Finansiering och ansvarsfördelning ej utredd.
Införa skyddsbestämmelser för Ekebyhovs slott/dal/Jungfrusunds åsen	BN + KS plan.ch + KFN	Realiseras genom införande av naturreservat för Jungfrusundsåsen. Medel äskas 2016-2017 utöver ordinarie ram.

Färdigställa mark för företagsetableringar	TN expl + BN + KS plan.ch & näringsl.ch	Flera olika detaljplaner pågår enligt uppdrag, t ex Skå industriområde, Svanhagen, Tråkvista torg, Ekerö centrum, Stenhamra centrum. Ytterligare detaljplaner bör påbörjas.
Fler infartsparkeringar	KS plan.ch + BN	Ingår som en del i flera detaljplaner enligt uppdrag, t ex Svanhagen, Enlundavägen.
Möjliggöra för ytterligare vård och omsorgsboende för äldre	SN + KS plan.ch + BN	Finansiering och ansvarsfördelning ej utredd. Finansiering ingår ej i budgetförslaget.
Planera för ny grundskola	BUN m stöd av TN och BN	Övergripande utredning pågår i samarbete med BUN enligt uppdrag. Därefter är detaljplanearbete troligt. Detaljplan finansieras inom ordinarie budget. Utredningsbehov kan uppkomma utöver budget.
Planera för ytterligare boende för äldre	SN m stöd av KS och TN och BN	Övergripande utredning pågår i samarbete med SN. Därefter är detaljplanearbete troligt. Detaljplan finansieras inom ordinarie budget. Utredningsbehov kan uppkomma utöver budget.
Uppföra demonstrationsanläggning med solceller för elproduktion	MN + BN	Finansiering och ansvarsfördelning ej utredd.
Laddstolpar för elbilar.	MN + BN	Finansiering och ansvarsfördelning ej utredd.

Byggnadsnämndens mål

Bedömning målpuffyllelse	T		1	2	3	4
Planenliga bygglov inom 5 v från kompletta handlingar	↑	●		✓		
Beslut om bygglov o strandskyddsdispenser inom 10 v från kompletta handlingar	↑	●		✓		
Beslut om förhandsbesked inom 10 veckor från kompletta handlingar		●	✓			
Ärenden om olaga byggnadsåtgärder o ovårdade tomter inom 12 månader	↑	○			✓	
Ärenden om bostadsanpassning, beställning av åtgärder inom två veckor från komplett ansökan	↑	●		✓		
Utskick av enkät, byggärenden, genomförande och redovisning 1 ggr/år		●	✓			

2. Sammanfattning av resursfördelning i driftbudget 2016 med inriktning 2017-2018

2.1 Driftbudget 2016

Byggnadsnämndens budget består av 16 135 tkr i intäkter och -23 615 tkr i kostnader d v s en totalkostnad på -7 480 tkr. Förslaget överstiger angivna ramar med ca 500 tkr/år. Intäkterna ligger i sin huvuddel på verksamheterna detaljplanering ca 40%, kart- och mät 17% och bygglov 38%, resterande intäkter 5% är fördelade på trafik och miljöstrategens konton samt interna intäkter under kontor .

Som prioriterade områden under perioden 2016-2018 föreslås geografisk data och ny översiktsplan. Översiktsplanen finansieras via KS/kommunledningskontoret och behandlas inte här. Stadsarkitektkontoret kommer arbeta med översiktsplanen samt ansvarar även för att ta fram ett antal utredningar som underlag till översiktsplanen. Dessa nämns här eftersom det påverkar byggnadsnämndens budget genom att personalresurser tas i anspråk.

I samband med de kommunala målen pekas en handfull konkreta punkter ut. Flera av dessa kan ingå som del i den ordinarie verksamheten. Några innebär behov av medel under kommande år. Dessa presenteras under samlad bedömning av verksamhetens kvalitet och nuläge.

2.2 Inriktning för 2017-2018

Det prioriterade området Geografisk data fortsätter. En biolog har från och med hösten år 2014 kunnat knytas till stadsarkitektkontoret genom stort tillskott av statliga bidrag. År 2018 finns inte samma utrymme. För år 2018 föreslås en utökad ram för att finansiera biologtjänsten. Möjlighet finns delvis för ytterligare finansiering med externa bidrag. Detta är ett välkommet tillskott i finansieringen av tjänster, men innebär att personalen låses upp i projekt istället för att arbeta med uppgifter som innebär kärnverksamhet.

3. Framåtblick

Inom detaljplanering syns ingen avmattning i antalet projekt framgent. De planbesked som beslutas under år 2015 avses upprättas fram till ca år 2019. Kommunens VA-plan anger en utbyggnad av kommunalt VA och detaljplanering ända fram mot år 2030.

Flygfotografering inplaneras år 2019.

4. Varav budget för Nämnd

4.1. Verksamhetens omfattning

Verksamheten innefattar byggnadsnämndens ledamöter med arvoden, reseersättningar, arbetstidsersättning samt kostnader för kallelser m m. Kostnader för arvodes-/förlorad arbetsersättning är något höjda i förslaget p g a förändrad åldersstruktur i samband med ny mandatperiod.

I budgetförslag ingår totalt kostnader med -805 tkr.

5. Varav budget för Detaljplanering

5.1. Verksamhetens omfattning

Verksamheten omfattar upprättande av fysiska planer enligt plan- och bygglagen (detaljplan, områdesbestämmelser) samt utredningar av mer övergripande karaktär. Stadsarkitektkontoret har i dagsläget ett femtiotal pågående uppdrag på detaljplaner och områdesbestämmelser. Flertalet är för bostadsbyggande, men även flera för centrumutveckling, handel, service och verksamhetstomter samt detaljplaner och områdesbestämmelser för att skydda t ex ett riksintresse i enlighet med översiktsplanen samt detaljplanering för omvandlingsområden i enlighet med VA-planen.

5.2 Särskilda satsningar och prioriteringar

Under 2015 påbörjas arbetet med ny översiktsplan. Utöver det ordinarie arbetet med detaljplaner/områdesbestämmelser kommer arbetet med översiktsplanen ta ordinarie personal i anspråk under kommande år. Det innebär med nuvarande personalstat att planarbetet kommer att ta längre tid eller innebära höjda kostnader för konsulter. I budget föreslås istället en ytterligare planarkitekt anställas från halvårsskiftet 2016 för att kunna hålla den takt, som de kommunala målen anger (140 nya bostäder per år).

Underlag till översiktsplanen i form av grönstrukturplan och strategi för ridstigar/hästhållning avses att projektledas av planverksamheten.

5.3 Effektiviseringar som ingår i budget

En tydligare prioritering har gjort att handläggarna kunnat fokusera på färre planer, vilket ger tidsvinster. Kontoret har medvetet minskat insatser via konsult för själva upprättandet av planhandlingar, då egen personal visat sig vara mer kostnadseffektiv. Med en biolog inom verksamheten kan kostnader för naturinventeringar minskas vilket räknas med i budgeten år 2016 och 2017.

5.4 Förändringar som ingår i budget

Byggnadsnämndens taxa för planavtal ändrades till år 2015. Avtalet täcker därmed även den tid som t ex administrativ personal lägger ner. Avgiften i nya avtal har även justera upp för framförallt små detaljplaner för att täcka utgifterna.

I flerårsbudgeten föreslås ökade intäkter genom justering av taxa från år 2017 för att även täcka det arbete som annan kommunal personal utför inom detaljplaneringen.

I verksamheten försöker kontoret hela tiden minimera kostnaderna samt söka de statliga stöd som finns att tillgå (LONA, Boverkets stöd för utvecklingsprojekt för tillämpning av PBL, Lokala klimatinvesteringar etc). Arbetet med LIS-utredning påbörjades 2015 och ingår i ramen under 2016. I budget ingår en ökad intäkt genom statsbidrag för utredningar som kan ligga till grund för LIS-utredningen, motsvarande 200.000 kr. Dessa avses sökas under hösten 2015 och är därför osäker.

5.5 Riskbedömning och känslighetsanalys

Intäkterna för detaljplaneringen kommer från planavtal eller planavgift och ska täcka de kostnader som detaljplanen genererar. Normalt genererar dock detaljplaner för omvandlingsområden (befintliga bebyggelseområden där kommunalt vatten- och avlopp dras fram) ett underskott. Även detaljplaner där kommunen själv är exploatör kan ge underskott då byggnadsnämnden beskostar de utredningar som krävs, vilka normalt bekostas direkt av exploatören och inte täcks via planavgiften.

Från år 2018, om en ny översiktsplan föreslår en ökad bebyggelsetakt, kommer ytterligare personalresurser sannolikt behövas för framtagande av detaljplaner.

6. Varav budget för Kart/Mät/GIS

6.1. Verksamhetens omfattning

Kart/mät/GIS-verksamheten ombesörjer all geografisk data, både för kommunens tjänstemän och på beställning av medborgarna.

Arbetet med övergång till RH2000 (enhetligt referenssystem för hela Sverige genom en övergång i höjd) samt införande av ny webbkarta pågår och avses fortsätta under 2016 enligt lagd ram.

6.2 Särskilda satsningar och prioriteringar

I takt med att exploateringsprojekten blir större och mer komplexa ökar behovet av geografisk data av god kvalitet. Med ökat antal bygglov ökar också takten på beställningarna av kartdata. Inaktuell och felaktig information kan ställa till med stora skador och kostnader för medborgare, byggherrar, näringsliv och/eller samhället.

Inom kart/mät-verksamheten har inga utvecklingsprojekt utförts utöver nödvändiga förändringar av koordinatsystem. I budget föreslås därför geografisk data vara ett prioriterat område under 2016-2018.

Den extra satsningen på geografisk data föreslås med följande delar:

- Ekerö kommun föreslås gå med i Geodatasamverkan, vilket ger direktåtkomst till mycket mer data än vi idag har från statliga verk, myndigheter och grannkommuner. Om Ekerö går med i Geodatasamverkan kan geografisk information bland annat även nyttjas av Södertörns brandförsvarsförbund, vilket är efterfrågat från deras sida. Ett kommunalförbund kan inte vara med i Geodatasamverkan och eftersom alla kommuner som ingår i SBFF inte har geodatasamverkansavtal med Lantmäteriet så blir det svårt för dem att få tillgång till geografisk information. Medlemskapet innebär en ökad kostnad med 100 tkr/år. Deltagandet i Geodatasamverkan kostar 250 tkr/år, men innebär att Ekerö kommun inte behöver betala för den geodata vi i dagsläget köper in för ca 150 tkr/år.
- Mätingenjör, halvtid – En ny tjänst inrättas, som delas med Roslagsvatten. De har behov av mätpersonal på plats inom kommunen. Tjänsten gör också att verksamheten blir mindre sårbar då två personer kan verksamheten. Förändringen bedöms inrymmas inom befintlig ram då den innebär ökade intäkter och minskade konsultkostnader.
- Oracledatabas – År 2010 investerades i en databas för geodata, vilken kräver utbildningsinsatser och konsultinsatser för att kunna fungera som det var tänkt. Här ska alla geodata samlas. Här föreslås en viss satsning år 2016, vilken bedöms inrymmas inom ramen.
- Förvaltningsplan Geodata – Stadsarkitektkontoret har tillsammans med IT-avdelningen påbörjat ett arbete att bygga upp en förvaltningsplan för geografisk data, vilket inte bedöms innebära behov av ökade resurser.
- Uppbyggnad av stomnät – Stomnätet har aldrig underhållits kontinuerligt, vilket innebär att det har en låg standard. En utredning behövs hur stomnätet kan återuppbyggas. Utredningen bedöms dock inte rymmas inom ramen för rån år 2018.

År 2015 utökades byggnadsnämndens budget med 500 tkr för flygfotografering/ortofoto. Flygfoton är ett viktigt arbetsredskap för tillsynsverksamheten m fl. Beställningen avbröts dock då vädret gjorde att bilderna inte skulle hålla den kvalitet som krävs.

Den sk signaleringen inför flygningen hann dock utföras, vilket innebär att projektets kostnad ökar med ca 70 tkr totalt. Stadsarkitektkontoret avser istället att delta i flygningen under år 2016 och ser därmed behov av 470 tkr utöver ram.

6.3 Effektiviseringar som ingår i budget

En gemensam mätingenjör för Ekerö kommun och Roslagsvatten AB föreslås vilket ger synergieffekter både för oss och för dem.

6.4 Förändringar som ingår i budget

En mätingenjör anställd på halvtid bedöms inte påverka budgeten negativt. Vi kan därmed upprätta nybyggnadskartor i egen regi i större utsträckning än idag. Vi ser en ökning i antalet beställda nybyggnadskartor vilket innebär ökade intäkter.

Utän utökning riskerar väntetiderna för nybyggnadskartor öka, vilket inte bedöms vara förenligt med god service.

6.5 Riskbedömning och känslighetsanalys

Många större bebyggelseprojekt ligger inom en snar framtid. Ett ökat tryck på beställning av nybyggnadskartor och grundkartor är troligt. Vid en markant ökning är risken överhängande att befintlig personal överbelastas eller handläggningstiderna för nybyggnadskartor och grundkartor till detaljplaner bli orimligt långa. Under 2016 kommer även resurserna för kart/mät/GIS involveras i arbetet med övergången till nytt höjdsystem, webbkarta, flygfotografering och översiktsplanen, vilket innebär ökade arbetsuppgifter. För att klara arbetsuppgifterna läggs extra resurser inom GIS-verksamheten för konsult hjälp eller extra tillfällig personal.

Mer och mer data släpps fri till allmänheten idag. Lantmäteriet har i år släppt Översiktskartan och nästa år släpps bl a Väg- och Terrängkartan. I framtiden kommer en del av den data vi köper in att bli gratis och man kan förmoda att avgiften till Geodatasamverkan kommer att minska. Eventuellt kan dock även kommunens intäkter, genom försäljning av geodata, komma att minska.

Faktaruta stomnät

Polygonpunkter eller stomnät som det också kallas är referenspunkter ute i fält. Punkterna är noggrant bestämda i X, Y och Z i kommunens koordinatsystem. Stomnätet byggs upp utifrån ett fåtal triangelpunkter som är utplacerade av Lantmäteriet på strategiska platser runt om i hela landet (Sveriges rutnät). Triangelpunkterna är skyddade enligt lag och kan ge upp till 6 månaders fängelse vid sabotage. Stompunkterna finns i skog och mark men även mitt i stadsbilden. Dessa punkter ligger till grund för all typ av kartproduktion, samhällsutbyggnad, infrastruktur mm. Det är kommunen själv som ansvarar för punkternas antal och riktighet och att dokumentation upprättas och arkiveras.

Ett dåligt stomnät ger dåliga kartverk som ger en osäker projektering som i sin tur leder till felaktiga placeringar av byggnader, vägar, ledningar osv som leder till en icke rättssäker hantering. Resultatet blir kostsamma efterkonstruktioner och missnöjdhet i alla led. Exploatörer beställer polygonpunkter av kommunen inför projektering för sin egen kvalitetssäkring.

Ekerö kommuns stomnät i plan och höjd är mycket bristfälligt och eftersatt. Vi vet att det från början funnits ca 2000 punkter markerade ute i terrängen. Markeringar bestående av järnrör eller dubbar nedborrade i första hand i berg. Utbyggnad av nätet har inte gjorts sedan början av 1980-talet, något underhåll på befintliga punkter har heller aldrig varit kultur i Ekerö kommun. Någon egentlig kunskap kring vilka punkter som idag finns och kan användas har vi inte inom kommunen då expertisen enligt tradition legat hos konsulter som byts ut över tid. Stomnät som "dragits fram vid exempelvis centrumutbyggnaden på 80-talet, är sedan länge obrukbara och bortgrävda. Detta har resulterat i att vid projekteringar och nybyggnation i likväl stora som små projekt har det uppstått problem och osäkerhet kring lägesplanering och bestämning. I vissa delar av kommunen finns inget nät alls. Exempel på detta är Helgö. Vi måste nu se till att få fram punkter till i första hand områden där större byggprojekt är på gång. Vidare så är det viktigt att det, i samband med planering av nya bebyggelseområden och detaljplanarbeten, blir praxis att också göra mätinsatser inom planområdet, där vi befäster punkter för vidare processer inom samhällsbyggnad.

7. Varav budget för Trafikplanering

7.1. Verksamhetens omfattning

Stadsarkitektkontoret ansvarar för de lokala trafikföreskrifterna samt för trafik-säkerhetsfrågor i kommunen. Utfärdande av dispensbeslut samt handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade/funktionshindrade är andra ansvarsområden. Dessa arbetstuppgifter åligger kommunens trafikplanerare, en personalresurs. I tjänsten ingår även belägenhetsadressering/namnsättning samt att medverka i kontorets arbete med detaljplanering. Trafikplaneraren arbetar även med övergripande plane-ring av trafiksäkerhetshöjande åtgärder, remisser och motioner.

7.2 Särskilda satsningar och prioriteringar

Utifrån beslutat uppdrag om att ta fram en ny översiktsplan behöver en trafikstrategi tas fram som underlag för översiktsplanen. Arbetet avses ledas av kommunens trafik-planerare och tas fram i samarbete med planeringschef, teknik- och exploaterings-kontorets trafikingenjörer, som sköter kommunens vägar, samt de större vägföre-ningarna.

Några konkreta punkter i de kommunala målen berör trafikplanering. Dess innehåll och kostnader behöver utredas vidare.

7.3 Effektiviseringar som ingår i budget

Under 2015 har framställningen av parkeringstillstånd digitaliserats i större ut-sträckning vilket innebär en tidsvinst.

7.4 Förändringar som ingår i budget

Inom trafikplaneringens verksamhet finns möjligheten att söka statlig medfinansie-ring i trafikprojekt. Bidrag kan dock bara ges till genomförandet, inte för planeringen. Trafikplaneraren samarbetar med teknik- och exploateringskontoret i arbetet med att skriva ansökningar för statlig medfinansiering. Beviljade ansökningar innebär mins-kade kostnader inom tekniska nämndens budget, inte byggnadsnämndens, men bi-dragen möjliggör genomförandet av de trafiksäkerhetsåtgärder som byggnadsnäm-n-den föreslår.

7.5 Riskbedömning och känslighetsanalys

Eventuellt kommer fortsatt utredning krävas för att realisera busstrafik på Slagstafär-jan, vilket delvis har ingått i byggnadsnämndens budget tidigare. Det kan innebära att utredningen inte kan utföras eller en omprioritering krävs.

8. Varav budget för Miljöstrategisk verksamhet

8.1. Verksamhetens omfattning

Den miljöstrategiska verksamheten består av en miljöutbildare (25 %) och en miljöstrateg (100 %). Miljöutbildarens uppgifter omfattar i att stötta förskola och skola i miljöfrågor och med miljöcertifieringen Grön flagg. Detta är kommunens primära kanal för att föra ut miljöstrategiska frågor till förskola och skola.

Miljöstrategen ansvarar för att ta fram kommunens nya hållbarhetsstrategi, samt för projektet Energi- och klimatrådgivning. Hållbarhetsstrategin är tänkt att bygga en struktur kring hur kommunen arbetar strategiskt med hållbarhetsfrågor. Tanken är att strategin klargör vilka strategiska planeringsdokument som behövs, samt att få dessa att dra åt samma håll och inte överlappa varandra. Planeringsdokumenten ska även sammanfogas med kommunens styrmodell. Med nuvarande ramar beräknas arbetet ta fyra år. Arbetet sker parallellt och vissa planeringsdokument kommer att bli färdiga tidigare, exempelvis kommunens avfallsplan.

I miljöaktuellt kommunranking låg Ekerö kommun på plats 198 år 2014 av 290 kommuner. Placeringen har fluktuerat mellan 194 och 124 sedan år 2009. Den låga placeringen beror till stor del på avsaknaden av en hållbarhetsstrategi och andra strategiska planeringsdokument som kan falla under en hållbarhetsstrategi, som till exempel en energiplan. För det fortsatta arbetet är det primära att utreda vissa ansvarsförhållanden i kommunen. Det är en del ansvarsområden inom strategiskt arbete som inte har en uttalad nämnd eller förvaltning eller faller på flera förvaltningar eller nämnder. Eftersom det är förvaltningarna tillsammans med nämnder som bör fastställa mål måste ansvarsförhållanden utredas innan målarbetet kan rulla vidare i alla delar.

Dessa uppdrag bedöms kunna utföras med nuvarande ramar:

- Stötta förskola och skola i miljöfrågor
- Energi- och klimatrådgivning i Ekerö kommun
- Handlägga inkomna ärenden (remitter, enkäter, skrivelser)
- Ny hållbarhetsstrategi för Ekerö kommun
  - Arbeta fram struktur och ansvar inom hållbarhetsstrategi
  - Stötta arbete med trafikstrategi
  - Stötta arbete med avfallsplanering
  - Stötta arbete med energiplanering
  - Stötta arbete med samhällsplanering (och grönstrukturplanering)
  - Samarbeta med upphandlingsfunktionen
  - Samarbeta med miljö- och hälsoskyddskontoret
  - Samarbeta med nämndkontoret kultur- och fritid
  - Samarbeta med fastighetskontoret
  - Samarbeta vad gäller risk- och sårbarhetsanalys
  - Samarbeta med teknik- och exploatering

Den strategiska naturvården är en del inom den miljöstrategiska verksamheten. Verksamheten består av en biolog (100 %). Verksamheten har fram till hösten 2014 legat på miljöstrategien, vilket inneburit att miljöstrategiska frågor inte kunnat utföras i någon större omfattning.

Biologen handlägger ärenden och stöttar andra verksamheter med expertkunskap. Biologens kompetens kommer framförallt tillgodo inom frågor om bygglov, strandskyddsdispenser och detaljplanering samt vid hantering av remisser, men även för exploateringskontorets utemiljöförvaltning och rådgivning till kommunens två större vägföreningar i deras skötsel av grönytor. Råd och upplysningar förmedlas även till medborgare. Biologen driver projektet Sanduddens sandmiljöer och Svartsjöviken, vilket upptar mer än 60 % av dennes tid.

8.2 Särskilda satsningar och prioriteringar

Genom beslutet 2014-12-18 § 141 i kommunstyrelsen ska en ny hållbarhetsstrategi tas fram för Ekerö kommun och det finns en tydlig inriktning om att miljöarbetet och miljömålen bättre ska integreras i den kommunala verksamheten och att miljöperspektivet beaktas vid fler beslut. En följd av denna inriktning blir att mål för miljöområdet och styrning i övrigt inom området ges en tyngd som innebär att perspektivet beaktas integrerat i styrningen av verksamheten.

I den nya plan- och bygglagen finns bestämmelser som medför att kommunerna i sin planering tydligare måste ge sin syn på hur de samordnar sin översiktsplanering med Sveriges sexton miljömål. För att kunna arbeta med översiktsplaneringen behöver därför kommunens hållbarhetsstrategi i stora drag bli färdig. Just nu ligger arbetet efter för att helt kunna fungera som ett underlag till översiktsplanen. Arbetet med de viktigaste underlagen för en ny översiktsplan kommer därför att prioriteras, alltså de delar i hållbarhetsstrategin som berör samhällsplanering, trafikplanering och energiplanering.

Som en effekt av det kommande naturreservatet, framtagande av ny översiktsplan samt högre krav på tillsyn för strandskydd har behovet av biologkompetens ökat. Biologkompetens inom kommunen innebär att ett strategiskt naturvårdsarbete kan bedrivas i kommunen, vilket leder till en bättre förvaltning av kulturlandskapet, det biologiska kulturarvet och den tätortsnära naturen. Detta ökar förutsättningarna för uppfyllande av miljömålen Ett rikt växt- och djurliv, Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag samt God bebyggd miljö. Biologtjänsten har hittills finansierats helt via statliga bidrag. Tjänsten bedöms rymmas inom ramen, med viss fortsatt statlig finansiering, fram till och med år 2017. Därefter föreslås en utökad ram.

Att införa skyddsbestämmelser för Ekebyhovs slott/dal/Jungfrusundsåsen ingår som en konkret punkt i verksamhetsmålen. Därutöver anger kommunens översiktsplan att Ekebyhovsparken / Jungfrusundsåsen planeras bli kommunala kultur/naturreservat. December 2014 undertecknade kommunen ett exploateringsavtal angående området vid Jungfrusunds färjeläge. I samma avtal står det att parterna förbinder sig att driva en utredning kring bildandet av ett kommunalt naturreservat vid Jungfrusundsåsen. Utredningen ska bedrivas på ett sådant sätt att förslag till reservatsföreskrifter kan framläggas senast 2016-07-01.

Bedömningen är att detta uppdrag inte kommer att kunna genomföras med nuvarande resurser inom byggnadsnämnden. Förslagsvis äskas medel för 2016 och 2017 för att kunna upprätta de handlingar som krävs för reservatsbildning.

8.3 Effektiviseringar som ingår i budget

Med en biologkompetens inom kommunen minskar kostnaderna för naturinventeringar i samband med detaljplaneläggning.

8.4 Förändringar som ingår i budget

Verksamheten söker varje eller vartannat år medel till att bedriva klimat- och energirådgivning. Verksamheten stöttar även andra verksamheter med att söka medel till projekt som ligger i linje med ordinarie verksamhet. Om möjlighet finns kommer medel sökas för arbetet med hållbarhetsstrategin, eller de planeringsdokument som faller under hållbarhetsstrategin.

Från och med år 2014 och tre år framåt erhåller den miljöstrategiska verksamheten statligt stöd för att bedriva naturvårdsprojektet Sanduddens sandmiljöer. Biologen har kunnat anställas på heltid genom att ytterligare projektfinansieringen sökts och erhållits, som utförts av kommunens miljöstrateg. Under 2015 har verksamheten haft ett tillskott på 700 tkr via statliga bidrag. För 2016 och 2017 har ytterligare 1020 tkr beviljats.

8.5 Riskbedömning och känslighetsanalys

Arbetet med hållbarhetsstrategin är tidskrävande eftersom målen ska utarbetas av förvaltningar tillsammans med nämnder, med stöd av miljöstrategen. Hur arbetet fortlöper är därför även beroende av att andra enheter har möjlighet att arbeta strategiskt.

I och med att biologtjänsten inte ingår i verksamhetens ordinarie ram har tjänsten finansierats med statliga bidrag. Detta innebär att stor del av arbetstiden är låst i projektform. Stor risk finns att bidrag inte kan sökas och beviljas i samma omfattning och att kompetensen därmed inte kan behållas.

9. Varav budget för Tillstånd, granskning

9.1. Verksamhetens omfattning

Bygglovverksamheten består av 8 tjänster, bygghandläggare och samhällsplanerare, som ansvarar för handläggning av förhandsbesked, bygglov, startbesked, strandskyddsdispenser m m. I arbetsuppgifterna ingår även tillsyn enligt Plan- och bygglagen och Miljöbalken.

9.2 Särskilda satsningar och prioriteringar

Extra satsning görs på tillsynsärenden enligt Plan- och bygglagen.

9.3 Effektiviseringar som ingår i budget

Löpande översyn av arbetsrutiner och översyn av gruppindelning.

9.4 Förändringar som ingår i budget

Under perioden inryms två möjliga pensionsavgångar inom bygghandläggargruppen. Kontoret planerar för att kompetens förs vidare till ny personal för att det inte ska uppkomma kunskapsglapp. För att möjliggöra för detta finns behov att under en period ha en viss "dubbelbemanning".

9.5 Riskbedömning och känslighetsanalys

Under innevarande år har antal bygglovärenden ökat och speciellt de större objekten. Bygghandläggarna har varit överbelastade. Det har löpande varit 50-80 pågående bygglovärenden per handläggare vilket är svårhanterligt. Den ökande mängden av bygglovansökningar i kombination med många tillsynsärenden har gjort att tillsynsärendena inte har kunnat hanteras i samma takt som anmälningarna inkommer.

Byggnadsnämnden har fått ett tillfälligt anslag (600 tkr) motsvarande en tjänst under 2016 för att försöka komma tillrätta med inestånede tillsynsärendena. Ca 50-60 nya ärenden avseende olaga byggnadsåtgärder och övriga tillsynsärenden inkommer varje år.

Stadsarkitektkontoret bedömer att för att klara att hantera den stora mängden av inkommande ansökningar om bygglov, ca 140 nya bostäder per år, en dominerande del av ansökningar avseende mindre byggnadsåtgärder, förhandsbesked, strandskyddsdispenser samt löpande handlägga de tillsynsärenden som årligen inkommer kommer ett behov av ytterligare handläggare att kvarstå. I ramar för 2017-2018 finns ej medel för detta varvid personalkostnader motsvarande en bygghandläggare föreslås reglerade med höjda intäkter, delvis genom höjd taxa men även särskild ärendeprioritering gällande tillsyn för åren 2017 och 2018 för att klara uppdrag och personalkostnader. I nästa års behandlingen av flerårsbudget 2017-2019 bör detta förslag särskilt ses över.

10. Varav budget för Kontor/Administration

10.1. Verksamhetens omfattning

Stadsarkitektkontorets expedition består från årsskiftet 2015 av 1,5 tjänst efter genomförande av Ekerö direkt tidigare 3 tjänster. Utöver 1,5 tjänst har miljönämnden sedan årsskiftet en 50% assistenttjänst på stadsarkitektkontorets expedition. Assistenttjänsterna har olika inriktning utöver den övervägande del som är registratorroll för de båda. Den ena tjänsten har inriktning mot nämndsekreterarrollen och den andra mer specialiserad mot ekonomiarbete. I förslaget ligger ytterligare en heltidstjänst utanför ram, ca 500 tkr för vart och ett av de tre åren då det föreligger en resursbrist inom registraturen motsvarande en tjänst efter bemanningsförändring vid årsskiftet 14/15.

10.2 Särskilda satsningar och prioriteringar

Satsningar inom perioden är att löpande uppdatera ärendehanteringssystem med förbättringar samt fortsatt göra översyn av rutiner och arbetssätt. Nya rutiner nedtecknas efter hand och sparas ner digitalt i rutinmapp för åtkomst för all personal på stadsarkitektkontoret.

Miljönämndens övergång till samma system som byggnadsnämnden är nödvändigt för ett övertagande av miljönämndens registratur ska vara möjligt, beräknas genomföras hösten 2015. Övergången bedöms föranleda planeringsarbete och utveckling av nya rutiner.

Ekerö direkts införande, från januari 2015, har gett en utökad service gentemot kommunmedborgare m fl. Ett löpande nära samarbete med Ekerö direkt sker kontinuerligt för att försöka hitta arbetssätt och rutiner som gynnar båda verksamheterna och i slutändan kommunmedborgarna. Stadsarkitektkontoret genomför särskilda utbildningstillfällen för personalen på Ekerö direkt för överföring av specialkompetens. Det återstår arbete med att hitta ett effektivt arbetssätt mellan de två kontoren för hur och vad som ska registreras och hur kontoret ska omhänderta ärenden i Ekerö direkts ärendehanteringssystem Artwise på ett effektivt sätt.

10.3 Effektiviseringar som ingår i budget

Uppdatering med automatkoppling i ärendehanteringssystemet, för digital kungörelse av bygglov i Post och Inrikes Tidning, sker under september 2015.

Inom byggnadsnämndens verksamhet ligger en tidskrävande serviceuppgift kvar på stadsarkitektkontoret, begäran av handlingar, och då ofta begäran om kopior av flertal och stora byggritningar. Denna serviceuppgift har Ekerö direkt idag inte möjlighet att utföra då handlingar/ritningar ligger arkiverade i pappersform i byggnadsnämndens arkiv.

Ett förslag till framtida effektivisering är att genomföra en digitalisering av byggnadsnämndens arkiv. Det skulle öppna möjlighet för Ekerö direkt att ta över arbetsuppgiften om begäran om handlingar. Digitala handlingar skulle då enkelt kunna bifogas i mail och nå medborgaren samma dag som begäran.

Det kan även öppna sig andra möjligheter för snabbare service genom att kommunmedborgare själva kan hämta hem digitala filer förslagsvis genom hemsidan eller liknande tekniska lösningar.

Digitaliseringen skulle medföra att antal arbetstimmar för utlämnande av handlingar skulle minska på stadsarkitektkontoret i nuläget, även förebygga ökade resursbehov i framtiden och inte minst ge en snabbare service gentemot medborgare.

Möjligheter till digitalisering kan förslagsvis utredas i projektform med t ex personal från stadsark, staben och från IT för översyn hur det totala behovet ser ut rörande digitala arkiv inom kommunen. Byggnadsnämndens arkiv föreslås prioriteras med ovan nämnda effektiviseringar som positiva effekter.

10.4 Förändringar som ingår i budget

Övertagande av miljönämndens registratur fullt ut.

10.5 Riskbedömning och känslighetsanalys

Registraturen har varit hårt pressad sedan bemanningsförändring som skedde i samband med införandet av Ekerö direkt. Personalresurser för diarieföring/registrering har varit otillräckliga vilket medfört att diarieföring har halkat efter väsentligt och påverkat handläggningstider för verksamheterna.

Det är av största vikt att det finns tillräckliga registratorresurser för att klara både byggnadsnämndens och miljönämndens uppdrag som myndighetsnämnder men även ur arbetsmiljösynpunkt för personalen.

-
- Bilaga 1: Förslag till budget 2016 med inriktning 2017-2018 – ekonomisk tabell
  - Bilaga 2: Volymer som underlag till budget
  - Bilaga 3: Ersättningsnivåer som underlag till budget
  - Bilaga 4: Tabell sammanfattning förändringar i förslag till budget
  - Bilaga 5: Förslag till inriktning budget år 2017 och 2018

tkr	Utfall 2014 netto	Prognos 2015 netto	Budget 2015		Avvik Netto	Budget 2016		Förändring år 2016 jämfört föregående års budget					
			Intäkter	Kostnader		Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
TOTALT	-6 208	-6 970	13 841	-20 361	-450	16 135	-23 615	2 294	3 254	960	16,6%	16,0%	14,7%
Nämnd	-623	-740	0	-740	0	0	-805	0	65	65	0,0%	8,8%	8,8%
Detaljplanering	7	-200	5 000	-5 200	0	6 530	-6 060	1 530	860	-670	30,6%	16,5%	-335,0%
Kartor, mätning	101	90	1 970	-2 280	400	2 780	-2 654	810	374	-436	41,1%	16,4%	-140,6%
GIS	-722	-1 095	0	-1 095	0	0	-1 390	0	295	295	0,0%	26,9%	26,9%
Miljösamordning	-1 144	-1 070	641	-1 711	0	480	-1 910	-161	199	360	-25,1%	11,6%	33,6%
Trafik	-754	-705	100	-805	0	105	-805	5	0	-5	5,0%	0,0%	-0,7%
Tillstånd, granskning	1 248	670	5 900	-4 630	-600	6 000	-5 515	100	885	785	1,7%	19,1%	-61,8%
Kontor	-4 321	-3 920	230	-3 900	-250	240	-4 476	10	576	566	4,3%	14,8%	15,4%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
					0			0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%

tkr	VERSION 1			VERSION 1			VERSION 1 - Årlig förändring jämfört föregående							
	Inriktning budget 2017		Netto	Inriktning budget 2018		Netto	Inriktning budget 2017		Inriktning budget 2018		Netto	Inriktning budget		
	Intäkter	Kostnader		Intäkter	Kostnader		Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader		Intäkter	Kostnader	
TOTALT	17 141	-23 771	-6 580	16 966	-23 896	-6 930	1 006	-106	900	-175	-175	-350	6,2%	0,4%
Nämnd	0	-835	-835	0	-860	-860	0	-30	-30	0	-25	-25	0,0%	3,7%
Detailplanering	6 726	-6 185	541	6 762	-6 370	392	196	-125	71	36	-185	-149	3,0%	2,1%
Kartor, mätning	2 790	-2 315	475	2 794	-2 626	168	10	339	349	4	-311	-307	0,4%	-12,8%
GIS	0	-1 216	-1 216	0	-1 313	-1 313	0	174	174	0	-97	-97	0,0%	-12,5%
Miljösamordning	480	-1 950	-1 470	280	-1 147	-867	0	-40	-40	-200	803	603	0,0%	2,1%
Trafik	110	-730	-620	110	-760	-650	5	75	80	0	-30	-30	4,8%	-9,3%
Tillstånd, granskning	6 795	-5 905	890	7 020	-6 090	930	795	-390	405	225	-185	40	13,3%	7,1%
Kontor	240	-4 585	-4 345	0	-4 730	-4 730	0	-109	-109	-109	-145	-385	0,0%	2,4%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%

Plus (+) = högre budget
Minus (-) = lägre budget

tkr	3 års budget i tkr och procent år 2017			Inriktning budget 2018		
		Netto		Intäkter	Kostnader	Netto
TOTALT		-12,0%		-1,0%	0,7%	5,3%
Nämnd		3,7%		0,0%	3,0%	3,0%
Detaljplanering		15,1%		0,5%	3,0%	-27,5%
Kartor, mätning		277,0%		0,1%	13,4%	-64,6%
GIS		-12,5%		0,0%	8,0%	8,0%
Miljösamordning		2,8%		-41,7%	-41,2%	-41,0%
Trafik		-11,4%		0,0%	4,1%	4,8%
Tillstånd, granskning		83,5%		3,3%	3,1%	4,5%
Kontor		2,6%		-100,0%	3,2%	8,9%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%
0		0,0%		0,0%	0,0%	0,0%

[Handwritten signature]

tkr	VERSION 2			VERSION 2			VERSION 2 - Årlig förändring jämfört föregående års budget i tkr och procent										
	Inriktning budget 2017		Netto	Inriktning budget 2018		Netto	Inriktning budget 2017		Netto								
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto								
TOTALT	17 211	-23 651	-6 440	17 186	-23 876	-6 690	1 076	-36	1 040	-25	-225	-250	6,7%	0,2%	-13,9%	-0,1%	1,0%
Nämnd	0	-835	-835	0	-860	-860	0	-30	-30	0	-25	-25	0,0%	3,7%	3,7%	0,0%	3,0%
Detailplanering	6 726	-6 115	611	6 762	-6 370	392	196	-55	141	36	-255	-219	3,0%	0,9%	30,0%	0,5%	4,2%
Kartor, mätning	2 860	-2 315	545	3 014	-2 626	388	80	339	419	154	-311	-157	2,9%	-12,8%	332,5%	5,4%	13,4%
GIS	0	-1 216	-1 216	0	-1 313	-1 313	0	174	174	0	-97	-97	0,0%	-12,5%	-12,5%	0,0%	8,0%
Miljösamordning	480	-1 950	-1 470	280	-1 147	-867	0	-40	-40	-200	803	603	0,0%	2,1%	2,8%	-41,7%	-41,2%
Trafik	110	-730	-620	110	-740	-630	5	75	80	0	-10	-10	4,8%	-9,3%	-11,4%	0,0%	1,4%
Tillstånd, granskning	6 795	-5 905	890	7 020	-6 090	930	795	-390	405	225	-185	40	13,3%	7,1%	83,5%	3,3%	3,1%
Kontor	240	-4 585	-4 345	0	-4 730	-4 730	0	-109	-109	-240	-145	-385	0,0%	2,4%	2,6%	-100,0%	3,2%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

at
ret

tkr	t 2018	Netto
TOTALT		3,9%
Nämnd		3,0%
Detailplanering		-35,8%
Kartor, mätning		-28,8%
GIS		8,0%
Miljösamordning		-41,0%
Trafik		1,6%
Tillstånd, granskning		4,5%
Kontor		8,9%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%
0		0,0%

[Handwritten signature]

Byggnadsnämnden - Förslag till inriktning budget år 2017 och 2018 - version 2**Inledning och bakgrund**

Kommunfullmäktige har i beslut 2015-06-23 § 47 beslutat att nämnderna får i uppdrag att bereda förslag till inriktningsbudget för år 2017 och 2018 på två olika nivåer. I denna bilaga återfinns förslag till förändringar – jämfört inriktningsbudget 2017-2018 version 1 – för att reducera nettokostnaden.

Förslag till version 2 av inriktningsbudget 2017-2018

Förändringar kan inte föreslås som påverkar personalens arbetsmiljö eller hälsa eller sådant som innebär avsteg från lagkrav. De förändringar som föreslås påverkar servicen till medborgaren negativt samt avgiftshöjningar som kan vara svåra att motivera för medborgaren.

1. Minskad medborgarkontakt inom detaljplanering.
För år 2017 föreslås i version 2 en minskning av kostnaderna inom detaljplanering. Annonsering sker idag i dagspressen. Vi har en skyldighet att annonsera varje detaljplan i granskningsskedet men inte inom program- och samrådsskedet. I flera fall har kontoret annonserat även i dessa skeden om programmet/detaljplanen bedömts haft stort intresse för allmänheten. En annons i Dagens Nyheter kostar idag 13.200 kr/st.
2. Taxehöjning inom kart/mät.
För år 2017 och 2018 föreslås i version 2 en höjning av Byggnadsnämndens taxa vad gäller kart/mät-tjänster.
3. Minskade kostnader för hastighetsmätningar etc inom trafikplanering.
För år 2018 föreslås i version 2 en viss minskning inom trafikplanering genom att inte utföra hastighetsmätningar i samma utsträckning, som normalt.

Förslag till driftbudget 2016
med version 2 inriktning 2017-2018

Byggnadsnämnden

tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2015	Förslag budget 2016	Inriktning budget	
					version 2 2017	version 2 2018
Intäkter	12 472	14 141	13 841	16 135	17 211	17 186
Kostnader	-18 680	-21 111	-20 361	-23 615	-23 651	-23 876
Nettokostnad	-6 208	-6 970	-6 520	-7 480	-6 440	-6 690
Förändring jämfört föregående år, tkr				-960	1 040	-250
, procent				14,7	-13,9	3,9
Skillnad ver 1 & 2 nettokostnad					140	240

Förslag till inriktning budget år 2017 och 2018 - version 2

Tabellsammanställning, netto tkr		Inriktning 2017	Inriktning 2018
Förslag till inriktning driftbudget version 1		-9 460	-9 740
Förslag till förändringar för lägre nettokostnad inriktning version 2:			
1.	Minskad medborgarkontakt inom detaljplaneprocessen.	70	
2.	Taxehöjning inom kart/mät.	70	220
3.	Minskade kostnader för hastighetsmätningar etc inom trafikplanering.		20
6.	Summa förslag till förändringar:	140	240
7.			
8.	Förslag till inriktning budget 2017-2018 - version 2	-9 320	-9 500
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Byggnadsnämnden/Bostadsanpassningsbidrag - Förslag till driftbudget 2016 med inriktning 2017-2018

Dnr ÖVR.2015.20

Sammanfattning Den totala ramen för byggnadsnämndens verksamhet bostadsanpassningsåtgärder är 2016 3250 tkr, 2017 3385 tkr och 2018 3330 tkr.

 Förslag till driftbudget 2016
 med version 1 inriktning 2017-2018

Byggnadsnämnden/Bostadsanpassning

tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2015	Förslag budget 2016	Inriktning budget	
					version 1 2017	version 1 2018
Intäkter			0	0	0	0
Kostnader	-2 967	-3 250	-3 250	-3 250	-3 385	-3 330
Nettokostnad	-2 967	-3 250	-3 250	-3 250	-3 385	-3 330
Förändring jämfört föregående år, tkr				0	-135	55
, procent				0,0	4,2	-1,6

1. Nuvarande verksamhet

1.1 Ansvar och uppdrag

Byggnadsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag m m. Syftet med bidraget är att ge människor med funktionshinder möjlighet till ett självständigt liv i eget boende. Bostadsanpassningsbidraget är även viktigt för att klara boendet för det ökande antalet äldre människor inom kommunen. Alternativet till bostadsanpassning är som regel specialbostäder, vilket för många människor dessutom innebär flyttning med stora påfrestningar som följd. Huvuddelen av ansökningarna berör mindre kostsamma åtgärder, som avlägsnande av trösklar, ramper, utbyte av blandare, montering av stödhandtag, ledstänger, räcken, dörröppnare, spistimer o s v. Ofta är det förhållandevis enkla anpassningar, som erfordras för att göra de vårdbehövande självständiga i sitt boende.

1.2 Samlad bedömning av verksamhetens kvalitet och nuläge

2. Sammanfattning av resursfördelning i driftbudget 2016 med inriktning 2017-2018

2.1 Driftbudget 2016

Kostnaderna för verksamheten innefattar en personalkostnader för 1,5 bygghandläggare samt huvuddelen kostnader för bostadsanpassningsåtgärder. Verksamheten består inte av några intäkter.

2.2 Inriktning för 2017-2018

Inga förändringar i förhållande till 2015 förutom uppräknade kostnader.

3. Framåtblick

Ett troligt scenario är att kostnader för bostadsanpassningsåtgärder ökar för vart och ett av de tre åren dels p g a att antalet äldre människor inom kommunen har ökat, dels p g a att många vårdkrävande personer numera vistas kortare tid på sjukhus och rehabiliteras i bostaden.

Stora avvikelser av utfallet vissa år kan förekomma beroende på hur många ansökningar av större karaktär som inkommer rörande t ex hissar, kök och badrum. Avvikelse vilka inte är påverkansbara för byggnadsnämnden.

4. Varav budget för Bostadsanpassningsbidrag

4.1. Verksamhetens omfattning

I verksamheten ingår totalt 1,5 bygghandläggartjänst. Arbetet består i att handlägga ansökningar om bostadsanpassningsbidrag. I de fall sökanden önskar och efter fullmakt, som gör gällande att kommunen blir ombud, ombesörjer handläggarna beställning av byggnadsarbete och/eller betalning av fakturor för byggnadsåtgärderna.

4.2 Förändringar som ingår i budget

Inga förändringar i förhållande till föregående år.

4.3 Riskbedömning och känslighetsanalys

Beräkning av kostnader för bostadsanpassningen är alltid osäkra. I det fall fler ansökningar med större ombyggnadsobjekt än beräknat inkommer, vilka resulterar i t ex installation av hiss eller större ombyggnader av våtutrymmen eller kök, kan det medföra att kostnaderna ökar med flera 100 tkr vilket ligger utom nämndens påverkan i någon större grad.

Rutinförändringar har tidigare genomförts genom större inköp av material för lagring för mindre åtgärder (t ex trösklar). Åtgärden är synlig i utfallet för verksamheten genom lägre kostnader för de mindre åtgärderna vilka dominerar i antal.

Förslag inriktning budget 2017-2018**Byggnadsnämnden/Bostadsanpassning**Plus (+) = högre budget
Minus (-) = lägre budget

tkr	VERSION 1 Inriktning budget 2017			VERSION 1 Inriktning budget 2018			VERSION 1 - Årlig förändring jämfört föregående års budget i tkr och procent									
	Inriktning budget 2017		Netto	Inriktning budget 2018		Netto	Inriktning budget 2017		Inriktning budget 2018		Inriktning budget 2018					
	Intäkter	Kostnader		Intäkter	Kostnader		Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto				
TOTALT	0	-3 385	-3 385	0	-3 330	-3 330	0	0	55	55	0	4,2%	4,2%	0,0%	-1,6%	-1,6%
Bostadsanpassning<	0	-3 385	-3 385	0	-3 330	-3 330	0	0	55	55	0	4,2%	4,2%	0,0%	-1,6%	-1,6%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%